

تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: یازدهم	سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)
نام و نام خانوادگی:		ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴	
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		ردیف

۰/۷۵	۱	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- یکی از نمونه‌های تاریخ نگاری بر اساس روش موضوعی، کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر مسعودی است. ب- در دوره خلافت امویان، تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عصر ساسانیان شکل گرفت. ج- در زمان طغرل، سلجوقیان در نبرد ملازگرد سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.								
۰/۷۵	۲	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط هستند؟ (هر مورد ۰/۲۵) (در ستون سمت چپ یک مورد اضافه است)								
		<table border="1"> <tr> <td>الف- تاریخ بیهقی</td> <td>۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی</td> </tr> <tr> <td>ب- تاریخ سیستان</td> <td>۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای</td> </tr> <tr> <td>ج- تاریخ طبری</td> <td>۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها</td> </tr> <tr> <td>د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور</td> <td></td> </tr> </table>	الف- تاریخ بیهقی	۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی	ب- تاریخ سیستان	۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای	ج- تاریخ طبری	۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها	د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور	
الف- تاریخ بیهقی	۱- از مهم‌ترین تاریخ‌های عمومی									
ب- تاریخ سیستان	۲- از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای									
ج- تاریخ طبری	۳- از معروف‌ترین تک نگاری‌ها									
د- عجائب المقدور فی النوائب تیمور										
۰/۱۵	۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵) (دو مورد اضافه است) (ألجایتو _ غازان _ یاسا _ تزوکات) الف- دوره مسلمانان مغول‌ها در ایران از زمان ..... آغاز شد. ب- مجموعه قوانین رایج در عصر تیموری، موسوم به ..... بود.								
۰/۱۵	۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- در دوران صفوی، از درآمد کدام زمین‌ها برای اداره سپاه هزینه می‌شد؟ ۱- اراضی خاصه ۲- اراضی وقفی ۳- اراضی ممالک ۴- املاک خصوصی ب- در چه دوره‌ای هنر اصیل فرش بافی از حالت روستایی و عشایری به صورت صنعت ملی درآمد؟ ۱- دوران تیموری ۲- دوران سلجوقیان ۳- دوران صفوی ۴- دوران ایلخانی								
۰/۱۵	۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف- خلافت فاطمیان در زمان چه کسی به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت؟ ب- در دوره سلجوقی، کدام طبقه جامعه شهری به مهم‌ترین گروه اجتماعی تبدیل شد؟								
۲	۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- جزیه: ب- اقطاع:								
۲	۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- روند گرایش ایرانیان به اسلام، در دوران خلافت بنی‌امیه و بنی‌عباس را با هم مقایسه کنید. ب- جایگاه دیوان وزارت و وزیر، در عصر سلجوقی و خوارزمشاهی چه تفاوت‌هایی داشت؟								
۲	۸	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، مهم‌ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، چه بود؟ ب- به نظر شما، دهقانان در سده‌های نخستین هجری چه نقش مهمی ایفا کردند؟								
		صفحه ۱ از ۲								

سوال‌ات آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۲	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
سوال‌ات (پاسخ برگ دارد)			ردیف

۳	<p>توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>الف- روش‌های سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی را بنویسید. (دو مورد)</p> <p>ب- ویژگی‌های مهم معماری عصر ایلخانان و تیموریان را فهرست کنید. (دو مورد)</p> <p>ج- آثار و منابع تاریخ نگاری عصر ایلخانی را بنویسید. (دو مورد)</p> <p>د- شاه عباس اول برای نجات کشور از مسائل و مشکلات داخلی و خارجی، چه اقدام‌ها و اصلاحاتی انجام داد؟ (یک مورد)</p> <p>ه- یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی را بنویسید.</p> <p>و- جنبش اصلاح دینی در دوره رنسانس با انتقاد از چه مسائلی آغاز شد؟</p>	۹
۱	<p>کاربست شواهد و مدارک تاریخی:</p> <p>ترتیب زمانی رویدادهای مهم دوران خلافت عباسیان را بر روی خط زمان مشخص نمایید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>الف- ولایتعهدی امام رضا(ع)</p> <p>ب- کشته شدن خاندان برمکی</p> <p>ج- به قدرت رسیدن و تسلط امیرالامراءها بر خلافت</p> <p>د- قتل ابومسلم خراسانی</p> 	۱۰
۰/۵	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	۱۱
۰/۵	هدف محمود غزنوی از حمله به هند چه بود؟	۱۲
۰/۵	چرا در نیمه نخست قرون وسطا، فعالیت‌های علمی و فرهنگی کساد و بی‌رونق شد؟	۱۳
۱	علل و عوامل مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود؟ (دو مورد)	۱۴
۱	چرا تلاش‌های امام علی(ع) در دوران حکومتش برای بازگرداندن برادری و یگانگی دینی به امت اسلامی، با موانع و مشکلات اساسی روبه‌رو شد؟	۱۵
۱	موج اول حمله مغول به ایران چه پیامدهایی داشت؟ (چهار مورد)	۱۶
۱	پیامدهای رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی در ایران را توسط شاه اسماعیل صفوی بنویسید.	۱۷
۱	تأثیر مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی را در بروز جنگ‌های صلیبی توضیح دهید.	۱۸
۱	چرا پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها انگیزه و شوق بیشتری برای کشف راه‌ها و سرزمین‌های جدید از خود نشان دادند؟ (دو مورد)	جمع نمره
۲۰	صفحه ۲ از ۲	

پیروز و سربلند باشید

راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای نمره گذاری		نمره

۰/۷۵	الف - صحیح	۰/۲۵	درس ۲ ص ۱۸	۰/۷۵
۱	ب - غلط	۰/۲۵	درس ۷ ص ۷۰	به جای خلافت امویان، «خلافت عباسیان» صحیح است.
	ج - غلط	۰/۲۵	درس ۱۰ ص ۱۰۳	به جای طغرل «آلب ارسلان» صحیح است.
۰/۷۵	۱- با گزینه «ج» یا تاریخ طبری	۰/۲۵	درس ۱ ص ۴	۰/۷۵
۲	۲- با گزینه «الف» یا تاریخ بیهقی	۰/۲۵	درس ۱ ص ۶	
	۳- با گزینه «د» یا عجائب المقدور فی النوائب تیمور	۰/۲۵	درس ۱ ص ۶	
۰/۵	الف - غازان	۰/۲۵	درس ۱۱ ص ۱۱۶	۰/۵
۳	ب - تزوکات	۰/۲۵	درس ۱۱ ص ۱۲۲	
۰/۵	الف - گزینه «۱» اراضی خاصه	۰/۲۵	درس ۱۳ ص ۱۴۴	۰/۵
۴	ب - گزینه «۳» دوران صفوی	۰/۲۵	درس ۱۴ ص ۱۵۵	
۰/۵	الف - مُسْتَنْصِر	۰/۲۵	درس ۷ ص ۷۴	۰/۵
۵	ب - بازرگانان	۰/۲۵	درس ۱۰ ص ۱۰۷	
۲	الف - مالیات سرانه‌ای بود (۰/۲۵) که مردان بالغ اهل کتاب (۰/۲۵) (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند. (۰/۵)		درس ۴ ص ۴۱	۲
۶	ب - در عصر سلجوقی، اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین (۰/۵) به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می‌شد. (۰/۵)		درس ۱۰ ص ۱۰۹	
۲	الف - در دوران خلافت بنی‌امیه روند پذیرش اسلام در ایران کند بود. رفتار غیراسلامی برخی از حاکمان اموی، محدودیت‌ها و موانعی را بر سر راه گروش به اسلام ایجاد کرد. (۰/۵) کلید واژه: (اگر به نارضایتی ایرانیان از امویان یا کند بودن گروش به اسلام اشاره شد نمره کامل داده شود).		درس ۸ ص ۸۷	۲
۷	ب - در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. (۰/۵)		درس ۱۰ ص ۱۰۶-۱۰۷	
	در عصر خوارزمشاهی قدرت و نقش وزیر نسبت به دوره سلجوقی به شدت کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد. (۰/۵)			

راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای نمره گذاری		نمره

۸	الف - فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام (۰/۵) و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود. (۰/۵) ب - علاوه بر مشارکت در امور محلی (۰/۵)، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند. (۰/۵)	درس ۶ ص ۵۶ درس ۹ ص ۹۰	۲
۹	الف - مطابقت با عقل - مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - مطابقت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی - سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان - اعتبارسنجی با تکیه بر دستاوردهای علوم تجربی - اعتبارسنجی به کمک دستاوردهای سایر علوم انسانی. ب - ایجاد بناهای عظیم - ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند - تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون - ترکیب آجر و کاشی برای تزیین و زیباسازی بناها. ج - تاریخ جهانگشا - جامع التواریخ - تاریخ گزیده (هر مورد ۰/۲۵، ذکر دو مورد کافی است). د - ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور - نوسازی تشکیلات و تجهیزات سپاه - توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان - بیرون راندن نیروهای بیگانه از خاک ایران (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است). ه - استفاده از فولاد - ظرافت، خلاقیت در خلق آثار هنری - بر روی آثار فلزی اشعار زیبا و سخنان نغزی خوشنویسی شد - طلاکاری روی فلزات (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است). و - جنبش اصلاح دین با انتقاد و اعتراض به برخی از نظریات و عملکرد کلیسا شروع شد.	درس ۲ از ص ۱۵ تا ۱۷ درس ۱۲ ص ۱۳۰ درس ۱۲ ص ۱۳۲ درس ۱۳ ص ۱۳۹-۱۴۰ درس ۱۴ ص ۱۵۶ درس ۱۶ ص ۱۸۴	۳
۱۰	۱ - «د» قتل ابومسلم خراسانی ۰/۲۵ ۲ - «ب» کشته شدن خاندان برمکی ۰/۲۵ ۳ - «الف» ولایتعهدی امام رضا (ع) ۰/۲۵ ۴ - «ج» به قدرت رسیدن امیرالامراءها ۰/۲۵	درس ۷ ص ۶۷ درس ۷ ص ۶۹ درس ۷ ص ۷۳ درس ۷ ص ۷۰	۱
۱۱	دستیابی به ثروت فراوان هند یا غارت معابد و پرستشگاه‌های آن سرزمین (به هر مورد اشاره شد نمره داده شود).	درس ۱۰ ص ۱۰۳	۰/۵
۱۲	به دلیل افول شهرها	درس ۱۵ ص ۱۷۱	۰/۵
۱۳	احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود - بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند - وجود رقابت‌های قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای.	درس ۳ ص ۲۷	۱

راهنمای نمره گذاری آزمون نهایی درس: تاریخ (۲)	پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۷
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای نمره گذاری		نمره

۱۴	زیرا گروه محدودی که از منافع و امتیازهای ویژه برخوردار شده (۰/۵) و سال‌ها به مال‌اندوزی و رفاه‌طلبی خو گرفته بودند، با آن حضرت مخالفت و دشمنی کردند. (۰/۵)	درس ۵ ص ۴۷
۱۵	کشتار جمعیت - ویرانی شهرها - اسارت صنعت‌گران و هنرمندان - مهاجرت مردم - زوال اقتصاد کشاورزی - تعطیلی مراکز علمی و آموزشی.	(هر مورد ۰/۲۵، ذکر چهار مورد کافی است.) درس ۱۱ ص ۱۴۴
۱۶	فخست، اینکه بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نوپای صفوی قرار گرفتند و در سایه دولت متشکل، منسجم و متحد شدند. (۰/۵) دوم، آنکه این اقدام سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق شد. (۰/۵) کلید واژه: (تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود)	درس ۱۳ ص ۱۳۷
۱۷	به دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف ژرمنی به سرزمین‌های اروپای غربی و رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی، این سرزمین‌ها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعددی همچون افزایش جمعیت، بیکاری، فقر و کمبود مواد غذایی مواجه شده بود. (۰/۵) از این رو، پادشاهان و فئودال‌ها به منظور کاهش مشکلات اقتصادی و اجتماعی قلمرو خود، تلاش می‌کردند تا مردم را تشویق کنند که برای شرکت در جنگ‌های مذهبی، راهی سرزمین‌های دور دست شوند. (۰/۵)	
	کلید واژه: (۱- رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی ۲- افزایش جمعیت، بیکاری، فقر، کمبود مواد غذایی ۳- تشویق مردم توسط پادشاهان و فئودال‌ها به شرکت در جنگ به منظور کاهش مشکلات اقتصادی و اجتماعی)	(ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۵ ص ۱۶۶
۱۸	زیرا از یک سو قادر به رقابت با دولت‌شهرهای ایتالیایی که تجارت این منطقه را در انحصار خود داشتند، نبودند (۰/۵) از سوی دیگر با حکومت عثمانی که بر مناطق شمال شرق و شرق مدیترانه مسلط بود، دشمنی و ستیز داشتند. (۰/۵)	درس ۱۶ ص ۱۸۱
۲۰	تندرست و پیروز باشید	جمع نمره